

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság.

Apăre în care Sâmbătă dimineața.

Redactor responsabil: **Tompa László.**

Redacția și Administrația Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand No. 14.
Telefon 34.

Proprietar: Tipografia S. A. Odorheiu.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Előfizetési árak:

Egész évre 120 leu.
Félévre 60 <
Negyedévre 30 <

Messze keleten

uj nagy háboru előjátéka kezdődik. A szembenálló felek: Japán és Kína, amelyek közül a fürge és harcias Japán évek óta készenlétben van és keresi az alkalmat, hogy az elmaradtabb és szervezettebb, tömértelen nagyságában nehézkesebb mozgásra kárhözott Kína hatalmas testéből újabb meg újabb területeket szakítson ki a maga felfokozott törekvésü, tulajdonságos népsűrűségéből tágasabb munkaterületek után vágyakozó tömegei számára. Most is csak alig néhány napja, hogy újabb fegyverszüneti egyezség híré közölték a lapok, s Japán már ismét újabb fenyegető mozdulatokat tett, sőt Peking irányában az éjszakkini csapatok ellen valósgos harci támadásokat intézett, azon a címen, hogy kénytelen intézkedéseket tenni az Éjszak-Kínában lakó japánok védelmére és az ott történő törvénytelen cselekmények elnyomására. A japánok harcias fellépésével szemben Kína ellenállást tanusit, csapataival felvéteti a harcot, diplomatái pedig kijelentették, hogy bár Kína minden lehető elkövet a béke fenntartásáért, de nem riad vissza, ha kell, a háborútól sem.

A régóta lappangó, s ezuttal ismét kitörőben levő, komoly viszályt a tetterős és hódításra kész Japánnal sok tekintetben ellentétes érdekű és rá féltékeny államok: Anglia, az Éjszakai Egyesült Államok, Oroszország és Franciaország, érthetőleg, feszült éberséggel figyelik, készen az esetleges közbelépésre is. Viszont a hatalmi csoportosulások másik oldalán, így Németország és Olaszország részéről is, a rokonszenv inkább Japán mellett van.

De indokolt a legteljesebb figyelem és érdeklődés a keleti események iránt az egész emberiség részéről, mert semmi biztosítékunk arra nézve, hogy nem lesznek-e ezek az események okai és megindítói más, általánosabb érdekű eseménynek, egy népeket egymásra zudító, új nagy háborunak.

A közigazgatási választások ügyében

a multkor lapzártakor kapott értesülésünk valóban igaznak bizonyult, a f. hó 25-ikére kitűzött választásokat általánosságban ismét elhalasztották, még pedig ezuttal: október 24-ikére.

Emellett is meg kell említenünk, mint különösséget, hogy a választási iroda ennek az elhalasztott július 25-iki választásnak az ügyében július 7-ikén adott ki hirdetményt, holott a kihirdetésnek törvényesen legalább 30 nappal a választás előtt kell megtörténnie. A választás tehát itt törvényesen akkor sem lett volna megtartható, ha azt el nem halasztják.

A Magyar Párt nagygyűlést tart Sepsiszentgyörgyön.

A kormány engedélyezte a gyűlés megtartását.

Dr. Willer József képviselőnk és br. Szentkereszthy Béla háromszéki képviselő, a háromszékmegyei tagozat elnöke, a mult héten kihallgatáson jelent meg Tatarescu miniszterelnöknel. A képviselők előterjesztették az Országos Magyar Párt szeptember 3—4 én Sepsiszentgyörgyön tartandó nagygyűlésének engedélyezése iránti kérést. A miniszterelnök azonnal kedvezően intézte el a kérelmet és a nagygyűlés megtartását engedélyezte.

Ezután többrendbeli kisebbségi kérdéstről folytatott megbeszélést Ta-

tarescu a két magyar képviselővel. Ennek során azt a tervét is közölte a miniszterelnök, hogy pár héten belül hosszabb és behatóbb tárgyalásra óhajlja meghívni az Országos Magyar Párt vezető férfait.

Mint tudvalevő, ezt a nagygyűlést a Magyar Párt még a mult évben akarta megtartani Sepsiszentgyörgyön, de akkor a kormányhatóság az utolsó pillanatban visszavonta az engedélyt. Reméljük, ez az eset nem fog megisméltódni.

Büntetik a hitelezőt, aki nem fogadta el a konverziót.

Ismeretes, hogy annakidején a konverziós törvény az alkotmányosság kérdését úgy oldotta meg, hogy tízéves moratóriumot adott azoknak az adósoknak, akiknek hitelezői kijelentették, hogy a konverziótörvényben szabályozott adósságelengedést és fizetési határidőket nem fogadják el.

Nem volt szankciója annak, ha egy hitelező nem fogadja el azt a kényszeregyezségi ajánlatot, amelyet olyan kereskedő, vagy iparos tesz, akinek követelése 15 százalékát konverziós adósok képezik, akik ilyen kényszeregyezségi eljárás megkérésére a konverziós törvény 50. és 52 szakaszai szerint jogosultak. A Monitorul Oficial junius 15-iki számában megjelent egy törvényrendelet, amely e kérdésben is alkalmazza a moratóriumot, mint a hitelező megbüntetését.

A törvényrendelet szerint mindazok, akik nem fogadják el a konverziós törvény értelmében kényszeregyezségi eljárásra jogosult adósok ajánlatát, tartoznak ezt a jelenlegi törvényrendelet megjelenésétől számított negyven napon belül kijelenteni. Ezt a kijelentést az adós székhelye szerint illetékes törvényszéknél írásban kell megtenni. Akik ilyen »deklaráció« tesznek, azoknak követelésére nézve 15 éves moratórium lép életbe, amely időtartam a törvényrendelet megjelenése napjától kezdődik. Az adós eme moratórium alá eső tartozása után évi 1 százalék kamatot tartozik fizetni.

Ez a szankció eddig körülbelül megfelel a konverziós törvényben az egyéb adósságokra vonatkozólag adott moratóriumnak, azzal a lényeges különbséggel, hogy a moratórium időtartamát itt már 15 évre emelték fel. A hitelezők azonban még további súlyos »büntetésben« részesülnek. Minden olyan összeg, amelyet a hitelező akár tőkében, akár kamatban adósától beszed, 50 százalékos adó alá esik, amely összeget az adótörvényben foglalt szankció mellett tartozik a Nemzeti Aviaticai Alap javára befizetni. A törvényrendelet azonban, ugylátszik, még sem akarja komolyan gyarapítani ezzel az 50 százalékos adóval a Nemzeti Aviaticai Alapot, mert kijelenti, hogy ez az adó elengedietik abban az esetben, ha a hitelező két éven belül meg-

egyezik adóssával akként, hogy a moratórium alá esett követelés felét az adósnak elengedi.

Aki a rendelettörvény megjelenésétől számított negyven napon belül az említett deklarációt nem teszi meg, azt úgy tekintik, hogy az adós hitelrendezési ajánlatát elfogadta.

Bucureștii katonai előképzősök városunkban.

F. hó 11-ikén kezdődött meg az országos közmunkák második 20 napos szakasza, amelyben résztvesz, tudvalevőleg, a katonai előképzős ifjúság is. Városunkban is működik egy ilyen ifjusági munkatábor, amelybe Bucureștiből is kb. 70 főnyi előképzős ifjuság érkezett ide, ugy középiskolai diákok, mint egyetemi hallgatók, akiknek életkora 17 és 21 év között van, s akiket a ref. tanítónőképzőben szálásoltak el. A Bucureștiből érkezett ifjuság mellett mintegy 30 városunkból, illetve vármegyénkbeli való ifju van ebben a táborban, amelynek munkaterülete a 10 első napon át városunk, ahol főképpen egy nagyszabású csemetekert munkálataival foglalkoznak a Szarkakő alatt. A következő 10 napon a munkatábor Homoródfürdőn lesz, ahol utjavítást és fürdőszépitési munkát végez.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy vállalom gallérok és ruhák tisztítását Bul. Reg. Ferdinand No. 37.

Szives pártfogást kérek tisztelettel:

CRISTAL.

Károly király a párisi világkiállításon.

II. Károly király Romániából huzamos külföldi tartózkodásra utazott és utazásának során vasárnap reggel Párisba érkezett, ahol a francia kormány nagyszabású és ünnepélyes fogadtatásban részesítette, holott a király saját kijelentése szerint, rangrejtve kíván utazni. Hétfőn este Lebrun köztársasági elnök a király tiszteletére fényes disztrakomát adott, sok diplomata, politikus és magasrangú tiszt részvételével. Meglátogatta a király a párisi világkiállítást, ahol különösen a román pavillont és román osztályt részesítette nagy figyelemben, kifejezve örömét és meglegedését a látottak felett. Résztvett a július 14-iki francia nemzeti ünnepen is, a román és cseh-szlovák vezérkari főnökökkel együtt, ami a lapok szerint, különösen emelte a nemzeti ünnep fényét.

A francia lapok általában különös érdeklődéssel és méltánylással foglalkoznak a király ott tartózkodása alkalmával Romániával és II. Károly személyével, aki változatlan barátságot tanusit Franciaország iránt, s akinek a rend és béke fenntartása fő-törekvései közé tartozik. Ennek az irányzatnak megfelelően a Tatarescu-kormány is francia-barát politikát követ, de emellett fenn tudja tartani az egyensúlyt Németország és Olaszország irányában is.

Hivatalos rendezés a tarlószántás és őszi szántás ügyében.

A mezőgazdasági kamara, a gazdálkodás szervezésére vonatkozó törvény 16. §. C. pontjának rendelkezése értelmében — mely kötelezőnek nyilvánítja »a tarló felszántását és az őszi szántást a mezőgazdasági kamara által megállapítandó mértékben, az összes tavaszi vetések alá« — és hivatkozással a mezőgazdasági kamara f. évi junius 17-én hozott határozatára, mely 50%-ban állapította meg az igr felszántandó terület nagyságát, ez ügyben új rendelkezést adott ki. E szerint, tekintettel arra, hogy a nyár folyamán és az őszi felszántott földbe idejekorán vethetünk tavasszal, s hogy az ilyen vetések kedvezőbb feltételekhez jutván jobban fejlődnek s még száraz időjárás esetén is nagyobb hozamot adnak, a kamara elrendelte, hogy minden gazdálkodással foglalkozó egyén a nyári termények letakarítása után haladéktalanul lásson a tarlószántáshoz, s őszi végéig legalább felét szántsa fel a tavasszal vetés alá kerülő földjének. Akik e rendelkezést nem teljesítik, az idézett törvény 177. § a értelmében 25—300 lej pénzbírsággal büntetnek.

Ha elegáns és szép cipőt
akar vásárolni, úgy
keresse fel

DOBRAI KÁROLY

cipő-üzletét,
ahol a legkényesebb
igényeket is kielégítő dús
választék áll rendelkezésre.

Ugyanott mérték utáni megrendelések
vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Milyen feladatokat ró az új mezőgazdasági törvény a magángazdasági életre és annak szerveire?

(Ezt a nagyjelentőségű, érdekes és tanulságos cikket a Bucurestiben megjelenő és Fekete Nagy Mihály által szerkesztett Karpatpress című sajtótudósítókból közöljük.)

I. közlemény.

Ahoz a nagy és kiterjedt munkához, mely a mezőgazdasági termelés szervezése és serkentése érdekében Európaszerte olyan lázasan megindult és a műveltebb és bensőbb népszervezetű országokban utóbbi időben valóban csodálatos eredményeket ért el, most bekapcsolódni kíván Románia is modern szellemű, új mezőgazdasági, általános szervező és serkentő törvényével, mely a földbirtok forgalmának szabályozásától kezdve, a nyilvántartó, szervező és fejlesztést célzó, serkentő rendelkezéseken keresztül a mezőrendőri szabályokig magában foglalja az ország mezőgazdaságát érintő összes törvényes rendelkezéseket, jogszabályokat. A törvényt, amelynek megalkotásánál felhasználták az előző kormányok által készített törvényjavaslatokat is, általában a román földművelésügyi minisztérium idevonatkozó eddigi teljes tanulmányi munkanyagát, úgy a sajtóban megnyilatkozó szakvélemények szerint, mint a törvényjavaslat indokolásából kitűnőleg is a tizenkettedik órában hozták tétő alá Romániában, hol a termelés színvonalá annyira visszamaradt, hogy míg például búzában Dánia egy hektáron átlag 286 mázsát termelt, Románia átlagtermése mindössze 9,5 mázsa volt. Még tengeriben is Ausztria 20,8 mázsa átlagtermésével szemben Románia termésátlaga csak 11,2 mázsa volt, holott a tengeri termésére, főképp az ókirályságban a termelési lehetőségek kiválóképpen alkalmasak.

Természetes következménye ez annak, hogy Romániában eddig a mai idők versenye által megkivánt rendszeres és szervezett mezőgazdasági termelést nem folytattak — csupán a háboru után idecsatolt német, főképp az erdélyi szász és a bánáti sváb gazdanép. Azonban az egész német kisebbség alig teszi ki 4 százalékát az ország lakosságának, Erdélyben is a német fajú gazdanép csak 9,9 százaléka a falusi lakosságnak, községeikben a szászok és svábok a többségi román lakossággal együtt élnek és velük együtt is átlag kis területen — Erdély 23 megyéje közül csak 7 megyében — laknak. Így hatásuk a mezőgazdaságra inkább helyi jellegű. Emellett a világháborút követő uralomváltás után közvetlenül végrehajtott agrárreformmal felszították javarészt a jobbtermelést nagyobb birtokokot, a föld az addig nagyrészt zselékedő nép kezére jutott, mely a háborút követő időkben kellő tőke és gazdasági felszerelés kiányában a termelést nem tudta az addigi színvonalon sem tartani. Ez időkben a háboru után fölfejlődött külföldi, főképp tengerentúli verseny nehéz megpróbáltatás elé állította Romániában a falugazdálkodást, mert olcsóbb és jobb terményeivel lenyomta a termőföld jövedelmezőségét és csökkentette annak értékét.

Ugyanakkor megindult az országban a megnagyobbodott határok közt a nagyipar fejlesztése és annak nagyarányú támogatása, minek következtében a fejlődő, építkező városok, ipari központok, az ehez illeszkedő kereskedelem, mely az iparral együtt bekapcsolódni kívánt a nemzetközi ipari és kereskedelmi életbe, elterelték a figyelmet a mezőgazdaságról és faluról, még a falunép, a föld új tulajdonosai is érdeklődésüket kezdték megosztani a falu és a város között és közülük egyre többen a jobbkeresetű városok felé áramlottak. Így Romániában a mezőgazdasági érdek a birtokreform utáni időkben valószínűleg mostohagyermekké vált és inkább csak tengődött sok értékes éven át.

Románia mezőgazdasági termelési színvonalát a mai európai viszonylatban szemléltetően mutatja az alábbi táblázat, ami az új mezőgazdasági törvény indokolásában közölt adatok alapján van összeállítva. Ez Románia buza és tengeri termésátlagát mutatja hektáronként más európai országok termésátlagával összehasonlítva, valamint azt a százalékarányt, amennyivel ezek az országok e tekintetben meghaladják az egyébként dúsföldű, termékeny Romániát.

Búzában Románia átlagtermése hektáronként 9,5 q, tengeriben 11,2 q.

Buza:

Románia 9,5 q.	Dánia	286 q.	66 7/0
» » »	Németország	217 »	53,6 »
» » »	Csehszlovákia	178 »	46,7 »
» » »	Franciaország	150 »	36,7 »
» » »	Olaszország	142 »	33,1 »
» » »	Magyarország	134 »	29,1 »
» » »	Bulgária	122 »	22,2 »
» » »	Lengyelország	117 »	18,9 »
» » »	Jugoszlávia	108 »	12,1 »

Tengeri:

Románia 11,2 q.	Ausztria	20,8 q.	46 2/0
» » »	Olaszország	181 »	38,2 »
» » »	Csehszlovákia	17,1 »	34,6 »
» » »	Magyarország	15,9 »	29,3 »
» » »	Jugoszlávia	15,2 »	26,4 »
» » »	Bulgária	12,4 »	9,7 »

A nagy mezőgazdasági válság, mely sok helyen Romániában is valószínűleg faluválsággá kezdett mélyülni, végül is a kényszerítő szükség erejével ráterelte a figyelmet a mezőgazdaság érdekeire, a termelés serkentésének és fejlesztésének kérdéseire. Az egymást követő kormányok törvényjavaslatokat is készítettek, azonban csak az immár negyedik éve kormányzó Tá. Árescu kormány-

nak sikerült javaslatát a parlamenttel megszavaztatva törvényerőre emelni. A romániai mezőgazdasági termelés elhanyagolása kérdésében mulasztás terheli azokat a kormányzó és ellenzéki pártokat, melyek szavazataikkal a széles földműves rétegekre támaszkodtak, mert ha a nyugtalan politikai élet változásai miatt nem is tudtak kellő időben hozzáfogni a mezőgazdasági munka megszervezéséhez és a termelés serkentéséhez törvényerővel, nem kísérelték meg a magángazdasági élet kereteiben, gazdasági egyesületek, falusi gazdakörök szervezésével a serkentő és fejlesztő munkát. Egy kormányképes nagy pártnak így milyen nagyszerű alkalma és módja nyílt volna például ellenzéki idején arra, hogy ilyen kiváltképpen hasznos, építő munkát végezve, valóban értékes népszereket szerezzen és vele zálogot az igazán megérdemelt kormányutódlásra.

Nem ez történt. És hogy ez nem következett be, azt — sok gátló hatásban — most, az új mezőgazdasági törvény végrehajtásánál fogja megérezni az ország és annak tulnyomóan földműves népe. Mert a magángazdaság kellő megszervezése hiányában egy modern szellemű mezőgazdasági törvény, mint az ez évi március 22-én közzétett román törvény is, félős, hogy utópisztikusan jó törvénynek fog mutatkozni a végrehajtásnál.

Ennek a valóban jó, serkentő és fejlesztő célzatu szervező-törvénynek az eredményes végrehajtása attól függ, hogy miképpen tud a magángazdasági élet annak szolgálatára állani. Azon a rendkívül kiterjedt területen, amelyen ez a gyökeresen átszervező törvény végrehajtás alá kerül, megyénként és még a megyéken belül is vidékenként különböző mértékben és különböző eredmények mellett lesz a törvény végrehajtása keresztülvihető, aszerint, amilyen mértékben az egyes vidékek különböző fejlettségű és készségű gazdátársadalmaként alkalmasnak bizonyul majd a szervező és fejlesztő intézkedések, tennivalók véghezvitelére.

Etekintetben nemes verseny fejlődhetné ki az országban az egyes termelő területek, vidékek gazdanépe között, amely versenyben azok a népek, amelyek erősebbnek bizonyulnak, — mint hasznosabb, másoknak példát mutató elemek kiváló szolgálatot tehetnek az ország mezőgazdaságát fejlesztő munkában. (Folytatjuk.)

Petőfi-émlékünnepély Fehéregyházán.

A segesvári Magyar Kaszinó kebelében immár négy évtizede működő Petőfi-bizottság az idén is megrendezi ez évi augusztus elsején, vasárnap Petőfi emlékének tiszteletére, a fehéregyházai csatasík területén felállított emlékoszlopnál a szokásos emlékünnepélyt.

A rendezőbizottság reméli, hogy az előbbi években megnyilvánult érdeklődés az idén fokozódni fog, s nemcsak Segesvár, Medgyes, Székelyudvarhely, valamint a környező falvak népe fogja a kegyelet adóját a halhatatlan költő iránt leróni, hanem távolabbi vidékek magyarjai is elzarándokolnak a szent helyhez. A lapok útján ezuton hív meg a bizottság mindenkit tisztelettel, hogy részvételével emelje az ünnepség fényét, mert hiszen a nemzet nagy költője nemcsak egy szűkebb vidéké, hanem az egész magyarságé, sőt az egész világé.

Az ünnepség műsora:

Gyülekezés aug. elsején d. u. 4 órakor a fehéregyházi—albești Hangya fogyasztási szövetkezet udvarán. Fehéregyházának kedvező vonatösszeköttetése van, ezenkívül úgy Segesvárról, mint Udvarhelyről társasgépkocsik és más járművek is állanak a közönség rendelkezésére.

A közönség az emlékműhöz a résztvevő dalárdák és egyesület zászlói alatt, a fehéregyházi fuvós zenekar kísérete mellett fog felvonulni.

Műsor:

1. Veress Gábor: Leborulunk Teelőtted c. dalát előadja a segesvári ref. dalárda.
2. Imát mond: Nagy Béla segesvári unit. lelkész.
3. Koudela Géza: Babilonnak vizei mellett c. énekét a székelyudvarhelyi Székely Dalegylet adja elő.
4. Ünnepi beszédet mond Gyárfás Elemér dr. szenátor.
5. Pósa—Lányi: Petőfi c. dalát a medgyesi Polg. Kör dalárdája énekli.
6. Gáspár Imre: Petőfi sirja c. költeményét a székelyudvarhelyi Ref. Ifj. Keresztény Egyesület szavalókorusa adja elő.

7. Petőfi—Fövenyesy: Falu végén kurta kocsmá. Énekli a segesvári Magyar Kaszinó dalárdája.

8. Szavaltat: Petőfi: A székelyekhez.

9. Dr. Tóth: Mester c. dalát a segesvári ref. egyház dalárdája énekli el.

10. Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. Szavalja Kökössy László Székelyudvarhely.

11. Ugyanazt énekli a Székelyudvarhelyi Székely Dalegylet.

12. Petőfi: Éj van, csend és nyugalomnak éje, Kis lak áll a nagy Duna mentében melódiáit játsza a fehéregyházi ref. fuvószenekar.

13. Az emlékmű megkoszorúzása.

A rendezőség felkéri mindazon egyesületeket, vagy egyéneket, kik koszort kívánnak elhelyezni az emlékműre, hogy ebbeli szándékukat a bizottsággal még a gyülekezési helyen, a felvonulás előtt közöljék, a sorrend megállapítása céljából.

Vasmise. Ritka esemény lesz f. hó 25-én, vasárnap városunkban. Vetési Imre, városunk szülőtte, az erdélyi róm. kath. egyházmegyének legidősebb papja mondja el a plebánia templomban vasmisét, pappá szentelésének 65 ik évfordulója alkalmából, d. e. 10 órai kezdettel. Vetési Imre városunkban 1845. április 19-én született. Középiskolai tanulmányait a helybeli rk. főgimnáziumban végezte, a teológiát Gyulafehérvárt hallgatta. Pappá 1872. július 28-án szentelték. Hosszu ideig Jegényén volt plebános. Erdemei elismerésül esperesi és szentszéki tanácsosi kitüntetést kapott. Jelenleg Sinfalván, Torda-megyében él nyugalomban. Városunk több családjával, főképp a Gáspár-családdal van közelebbi rokonságban.

x Siménfalva községben egy öt szobás kuria mellékhelyiségekkel, egy nagy kőistállóval és kb. 8 hold gyümölcsösrel eladó. Cim a kiadóban.

A nagyérdemű közönség szives tudomására
kivánom adni, hogy

KERTHELYISÉGEMET

megnyitottam.

Minden este friss rostonsült, jégveremben csapolt Luther-sör, különböző faji borok, állandó cigányzene gondoskodik a n. é. közönség szórakoztatásáról.

== TÁNC REGGELIG. ==

Szives pártfogást kér: **Barkóczy Dénes** vendéglős.

Fest.

A nagyrődemi közönség szives tudomására hozom, hogy vállalom mindennemű kelme, fonal, selyem, gyapju, stb. festését bármilyen színre garancia mellett. Továbbá ruhatisztítást is.

Áraim olcsóságáról és munkám jóságáról kérem meggyőződni.

Tisztelettel:

FRITZ BREIHOFER

kelmefestő és vegytisztító Sighisoara—Segesvár.

Odorheiu—székelyudvarhelyi gyűjtőhely:

KASSAY F. DOMOKOS szücsné, Bul. Regele Ferdinand 15.

Tisztít.**Láthatatlan katonák.**

A győzelemhez s a sikerhez ki tartás, türelem, lélek és ember kell. Ha az ember rendelkezik ezekkel az erényekkel, valósággal hőssé változik. Hogy még nemesebb értelmet kapjon e mondat — ők láthatatlan hőskövé magasztosulnak, akik csendesen, szótlánul, felszegett fejjel, elszántan csak dolgoznak, áldoznak mindenért, ami szent, tiszta, igaz és drága! Mikor a Gróf Rinaldó sikerének vezérei megkapták, hol bőven, hol soványan a dicséret kellemes, vagy kellemetlen jutalmát — tudva azt, hogy a sajtó-ostor sokszor milyen jótékonyan, javító hatással csattog a gonoszok hátán, s milyen példás és nevelő hatása ennek az ellenkezője: az elismerés pálmájának az átvajtása — kötelességemnek érzem, hogy a magyar kultúra egy pár névtelen, áldozatkész, fegyelmezett, művelt katonájáról megemlékezzem, átadva nekik a dicsőség minden virágos és tövises koszoruját.

Kezdem az elosztást Kerestély Gyulával, aki a darabot, mint a műkedvelő gárda elnöke, kiválasztotta és mint cimszereplő diadalra juttatta. Pedig éppen akkor rettentő hír tépdeste az ő jó szívet: ő pedig mosolygott, kacagott, táncolt és énekelt a színpadon, mikor a szíve belül zokogott. Hősies cselekedet volt.

Dulicsek Sándor főtitkárnak adminisztrációs munkája — vezérkari pontossággal mozgott — kezdve a jelentéstételtől, végzve az utimarsal nehéz szolgálatáig meg a bankett ügyes elrendezéséig — mindig lélekbeli és így teljes sikerrel végezte kötelességét. A Székely Dalegyelet fiatal, derék kincstartója: Kábdebő András főpénztárnok minden garasra takarékosabban ügyelt, mint egy ideális fősvény, mikor a sajátját örömmel és boldogan szórta az egylet javára. Salati Mihály és Daróczi Béla — a gondos kellekesei. Szerénységük és szorgalmuk a legelső volt a sikerben. Márton Ignác, meg-Elekes et Comp. — a diszitók, buzgalmukban, becsületességükben magukat diszitették fel a legszebb emberi jelzővel: kötelességüket hiven teljesítették! Wenetsek Oszkár dr., Zakariás Gábor — pontos, szívet-lelket gyönyörködtető, lelkes, művészi munkájuk külön, kiemelt, igazságos elismerést érdemel. A jó példa és a szép cselekedet — magáról beszél! Verestőy Ferencz gazda, Verestőy István ellenőr, Imecs Mihály, Veress Dénes pontossága, szolgálatétele és áldozatkészsége: mindenkor ékessége lesz a Székely Dalegyeletnek. Utoljára hagytam a Székely Dalegyelet arany szívének megemlékését: Soha Aladárnak jó munkáját, aki mindenben, mint mindig — most is buzgó, Isten áldotta jó lélek volt.

Lehet, hogy kihagytam sietségemben még valakit a névtelen hőskövé közt, mikor a szereplőkről a Székely Közélet már előbb volt szives méltó, szép szóval megemlékezni! Nem baj, hiszen róluk íródott a cikk; legyenek ők továbbra is a Székely Dalegyelet pótolhatatlan, névtelen katonái. Gyűjtésük ezek továbbra ezeket a legdrágább kincseket, amiket nem visz el a tolvaj, nem emészt el a tűz, nem kell adót fizetni utánuk: a szerénység, jó munka, szolgálat, áldozatkészség, szótlanság — legdrágább lelki kincseit!! Saját maguk örömeire! L. L.

HIREK.

Julius 16.

Előjegyzési naptár.

1937 augusztus

1

Hargita T. Egylet

Népünnepélye.

Jegyezze fel Ön is!!

Véndiákjaimhoz.

*Kedves barátim, drága vendiákok!
Végbúcsúsözömra csendül a pohár;
Nehéz a válás, fáj kimondhatatlan,
Hisz' több találka rám aligha vár!
Sivár a lét, reménytelen jövőm,
Az életvég homálya rám borul;
A munkakedv is már kihűlni készül:
A dráma fátyla nemsoká lehull...
Évtizedeknek pár baráti perce
Viszontlátásra oly édeskevés...
De boldogít, mint bölcső ringatása
Ezüsthajszállal ez ölekezés.
Hálás könnyhullatásokban áldás,
Bár eltemetted álmaim korát,
Köszönlek mult! hogy összehoztad
[ismét*

*A vendiákok szétszórt táborát.
Fel! Töltsetek hát, drága vendiákim!
Végbúcsúsözömra csendül a pohár!
Fájóbb, legkínosabb most elszakadni,
Hisz' több találka rám itt ugyse vár...
S mert ő adá tudástok drága kincseit,
Szent esküvel igérvétek meg itt,
Hogy áldozattal is megvédték mind
Diákanyátok véglehelletig!!!
1937 július 12.
Emberly Árpád.*

Segédlelkész-változás. Kovács Géza helybeli ref. segédlelkézt a püspök városunkból saját kérésére elhelyezte Bodos községbe segédlelkésznek. Helyébe Gyárfás Lajos helyezték át ide segédlelkésznek Zilahról.

Leányszövetségi konferencia. Az erdélyi ref. egyházkerület leányszövetsége ezévi konferenciáját július 25-28 napjain városunkban fogja megtartani Tavasz Sándor püspökhelyettes és Járosi Andorné vezetése mellett. Részletes műsor a következő számban lesz.

Nem alkalmas a helyzet a világgazdasági értekezlet összehívására. Rooseveltt, az Éjszakamerikai Egyesült Államok elnöke ujságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy a mostani viszonyok közt nem tartja célravezetőnek egy világgazdasági értekezlet összehívását, mert Európában túlságosan nagyok az ellentétek egyes államok és a különböző gazdasági tényezők között.

A Missziótársulat Tarkanapja.

Mint már előbb is jeleztük, a Missziótársulat f. hó 18-án, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel Tarkanapot rendez a kollégiumkertben, ahol sokféle kellemes szórakozást talál a közönség.

Délután fél 6 órakor az irgalmas nővérek udvaráról felvirágozott gyermekokcsik sora vonul a kollégiumkertbe rózsásarcu utasaival.

Hét órai kezdettel mesedélután lesz a következő műsorral:

1. Prológust mond Martinovits Baba.

2. Micki Maus táncot mutatnak be Biró Csibe, Göllner Magdus, Orbán Masu, Péter Lenke, Rendek Mici, Szabó Évi, Szabó Nusi és Zakor Bibi.

3. Mesét mond Jolán néni.

4. Orosz táncot lejt Gallovis Mária.

5. Páros jelenetet ad elő Bucsi Mária és Orbán Dénes.

6. Klasszikus táncot adnak elő Balácsi Mici, Gherman Anni, Péter Lenke és Rendek Mici.

7. Énekel Biró Levente.

A csoporttáncokat Göllner Picike tanította be.

Kilenc óra után cigányzene mellett tánc a nagyteremben.

Céllövés, rucadobás, halászat, bicskadobás, dühöngő konyha, tombola, világposta, gyermekek részére játékok, versenyfutás szórakoztatják a közönséget. Akik pedig a jövőre kiváncsiak, azok előtt Erdély egyik legkiválóbb jósnője lebbenti fel a jövő fátyolát. — Izletes és olcsó ételek és italok állanak a közönség rendelkezésére.

A Tarkanapra mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség.

Belépti díj: felnőtteknek 12, gyermekeknek 7 leu.

x **Eladó:** 13 drb. Révai Nagy-Lexikon, Arany János, Eötvös József és Jósika Miklós összes művei diszkótásban, egy hegedű, egy drb. 5 lámpásos Csebeko rádió, valamint egyéb tárgyak. Cim a kiadóhivatalban.

As Országos Magyar Párt központi (kolosvári) irodájának telefonssáma: 1520.

Könyvek,

a magyar és a világirodalom legérdekesebb művei, megjelenésük után a leggyorsabban kaphatók a

Könyvnyomda r. t.
boltjában.

Jó tudni.**Adókedvezmények és adómentességek.**

A mezőgazdasági törvény 132. szakasza 1947 április 1-ig 50 százalékos adókedvezményt ad a községekben, állomások mellett ujonnan létesítendő ipari üzemeknek, melyek állati termékek feldolgozásával foglalkoznak. A 133. szakasz szerint huszonöt százalékos adókedvezményben részesülnek 1947 április 1-jéig az ujonnan létesítendő ipari üzemek — malmok, sör- és szeszgyárak kivételével — melyek kivétel céljaira alkalmas, szabványozott élelmickek előállításával foglalkoznak.

A középfoku kereskedelmi oktatást szabályozó törvény 39. szakasza a kereskedelmi iskolát vagy akadémiát végzeteknek abban az esetben, ha saját számlájukra vállalkozáshoz kezdenek, az első évben teljes adókedvezményt biztosít. A csatolt területeken e kedvezmény időtartama három év. A kedvezmény elnyeréséhez szükséges a közoktatásügyi minisztérium kebelében működő irányító bizottság (Consiliul de Indrumare) kedvező véleményezése.

A középfoku ipari oktatás szervezéséről és működéséről szóló törvény 122. szakasza az ipariskolát végzeteknek tízévi adómentességet biztosít abban az esetben, ha saját műhelyt nyitnak.

A turista törvény IV. fejezet, 52. szakaszának e) pontja szerint turistamenedékházak és vadászlakok teljesen adómentesek. Ezt az adómentességet a nemzeti turistahivatal (Oficiul Național de Turism.) által kell kérni. A következő 53. szakasz a Brassó megyében 1936 tól 1941 ig a Nemzeti Turistahivatal által jóváhagyott tervek szerint épülő szállodáknak tízévig terjedő épületadómentességet biztosít.

A turistatörvény 33. szakasza kimondja, hogy hadirokkantak, özvegyek és árvák fürdőhelyeken nem fizetnek sem fürdő, sem zenedíjat. Ez a törvény a Mon. Of. 1936 évi 50. számában jelent meg.

A véderdőtörvény a véderdők gyanánt osztályozott erdők után fizetett adók felét elengedi.

Mindenki helyesen cselekszik, ha adott esetben a fent említett törvényekre hivatkozik és adójának méréséért, illetve elengedését kéri. Ez nemcsak ésszerű cselekedet, hanem kötelesség is, mert ennek elmulasztása jogfeladás, aminek következményei súlyos anyagi veszteségek lehetnek.

Üzletnyitás.

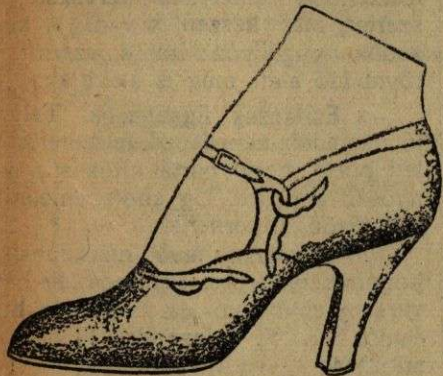
Értesítem a m. t. közönséget, hogy Bul. Reg. Ferdinand (volt Kossuth-utca) 17 szám alatt

uj férfi- és női divatüzletet

nyitottam, ahol jó árukat adok el szolid áron.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel:
Dulicsek Sándor.

Eladó egy gyermekokcsi jókarban 800 leiért (Villanytelep-utca (V. Alexandri 26) 2-2

Dús választéku

árunk
minőségben,
fazonban,
kiállításban
és árban
utolérhetetlenek.

BÁNCS-cipőüzlet Odorheiu.

Borraktár-kiárúsítás!!

Zamatos küküllőmenti fajborok házhöz literenként

14, 16 és 18 lejért
kaphatók F. Gáspár Teréznel.

Meg akar Ön teljesen szabadulni reuma, köszvény, isiász bántalmaitól?

Sok ezren kigyógyultak! Fájdalmak a tagokban és izmokban, nyomorék kezek és lábak, szurás, szaggatás, oldal-, hát- és gerincfájdalmak ellen.

Én Önnek egy természetes szert ajánlok betegségének gyógyítására! Ez a SPONGILLIA.

Nem univerzális orvosság, hanem természetes gyógyszer, amit a csodás természet a beteg emberiségnek nyújt. — Rendelje meg! Ön örökké hálás lesz: ára 90 lej és postaköltség. Készíti: **KONCZ-gyógyszertár** Odorheiu.

Ujabb haladék a kiskereskedők és kisiparosok könyvvezetése ügyében. A pénzügyminisztérium a kereskedelmi kamarák szövetségének közbenjárására szeptember 15-ig halasztást adott a kisiparosoknak és kiskereskedőknek a kötelező könyvvitel megkezdésére.

Halálozás. Ágatha Ferenc nyug. utmester, életének 75-ik évében hosszúságos betegség után folyó hó 8-án, városunkban elhunyt. Derék, vallásos életű polgártársunkat 10-én délután temették nagy részvét mellett. Az elhunytat özvegye: Csép Róza és kiterjedt rokonság gyászolja.

Fekete Dénesné Farkas Zsuzsánna csekefalvi lakos, 72 éves korában elhunyt. Tekintélyes család gyászolja, nagy részvét mellett temették.

Fülöp Jánosné Sándor Anna városunkban f. hó 14-ikén, 44 éves korában elhunyt. Tekintélyes család gyászolja. Temetése ma, pénteken d. u. 5 órakor lesz.

A kereskedések nyári zárórója. A Kereskedő Társulat legutóbbi választmányi ülésében a kereskedelmi alkalmazottak kérésére elhatározta, hogy a nyári két hónap alatt, tehát július és augusztus hónapokban, az üzleteket délután 4 órakor nyitja és esti 7 órakor zárja. Vasár- és ünnepnapok előtti napon a zárás este 8 órakor történik. A társulat választmányja kéri a tisztelt közönséget, hogy ezen szociális intézkedést tudomásul venni és vásárlásait annak megfelelőleg eszközölni szíveskedjék.

Hírek Mihály László újabb olaszországi irodalmi sikereiről. A városunkban nevelkedett, s irodalmi pályájára nálunk indult Mihály László olaszországi irodalmi sikereiről megint újabb hírek érkeztek hozzánk. Giuseppe Bottai olasz közoktatásügyi miniszter, a fascista Itália egyik vezetőgyenisége levelet intézett a már huzamos idő óta Rómában élő, kiváló fiatal magyar költőhöz s ebben melegen köszöni meg »Költő, ne félj« című verskötetét s elismeréssel adózik Mihály költői működésének. A római magyar akadémia tagjai pedig külön estén ünnepelték Mihály Lászlót a Palazzo Falconeriben. Szalagos babérágat nyújtottak át a költőnek, aki meghatóan köszöntötte meg az ünnepést, majd újabb, Rómában írt költeményeit olvasva fel lelkes tetszést keltve.

Nyári mulatság. A helybeli református dalkör szokásos nyári mulatságát az idén augusztus hó 8-án, kedvezőtlen idő esetén augusztus 15-én fogja megtartani a Kerekerdőben.

Halló! Figyelem! A szovátai kirándulók ne hozzanak élelmet magukkal, mert a »Déli« villában olcsón és jól lehet étkezni. Központ: Reg. Mária park. 4-4

Népünnepély. Lezajlott f. hó 11-én délután a helybeli református nőszövetség megrendezésében a népünnepély a kollégiumkertben. A rendezőség mindent megtett annak sikere érdekében, változatos, gazdag műsort állított össze, az arató legények, lányok, gyermekek felvonulása is, a farcádi rezesbanda kísérete mellett, szép rendben megtörtént, de hat óra tájban, mikor a közönség gyűlni kezdett, az időjárás hirtelen olyan hűvösre fordult, hogy még a téli kabátot is el lehetett volna hordani. E miatt a kevésszámú közönség a terembe szorult, s ott járt le a műsor egy része is. A gyermekek énekkel, táncjal jóízűen szórakoztatták a közönséget. Makó Sándor szárnykürt-játékával, Bodrogi Balázs zenekíséret mellett előadott, szép énekeivel váltottak ki nagy hatást. Nagyon tetszett: Némethy Ilona, Simó Emma, Bogdán Irén, Péter Anna, Verestői Árpád, Elek Dénes, Csizsér Miklós és Orbán Lajos szép székely ruhában előadott tánc, valamint Mezei Margit székelyleány éneke is. A kötélyhúzás az IKE. győzelmével végződött. A lepényevés, zsákbaftás a rossz idő dacára is megvolt, de a műsor több pontja, melyeknek a szabadban kellett volna lefolynia: elmaradt. Műsor után az ifjuság nagyon kedélyesen és kényelmesen mulatott egészen a reggeli óráig. A nőszövetség néhány lelkes asszonya a konyhánál, s egy néhány férfi a bor-sórátrában nagy türelemmel szolgálta ki a közönséget, s a végén is elmondhatták: sok fáradság, kevés haszon. Ez a keresztyén jótékonyág sorsa!

Áruminta-vásár van Nagyszebenben, amely f. hó 15-ikén kezdődött és augusztus 10-ikéig tart.

A párisi világiállásra kiutazó fiatalok fogadására és kalauzolására bizottság alakult, melynek címe: Comité d'accueil des jeunes Paris. Boulev. Montparnasse No. 132. XIV-e.

A sepsiszentgyörgyi mozi megszüntette működését. Sepsiszentgyörgyön egy mozi működött eddig, amelynek tulajdonosa a város, bérője Zin Nicolae volt. Legutóbb ez az egy mozi is megszüntette működését, mert a magyarnyelvű feliratok nélkül bemutatott filmeket a város tulajdonosa részben magyar közönsége nem értette és ezért nem látogatta a mozi akkoriban számban sem, hogy a jövedelem az üzem fenntartását biztosította volna.

A kereskedők kötelező nyugdíjbiztosításáról rendelettervényt készült kiadni a kereskedelmi és iparügyi minisztérium, amelynek tervezete, hirtelen, már készen is van. A kereskedők nyugdíjpénztárát e szerint már rövid idő alatt meg is alakítják.

Építkezők figyelmébe. Teljesen jó vasrudók, napellenző felszerelés üzleti külső, belső portál ajtók stb. jutányosan kaphatók. Ugyanott emeleti lakás kiadó. Ritterternél. 2-3

Jókarban levő hálószoba és konyhaberendezés, Schunda féle hangverseny-cimbalom és több más butor eladó. Str. V. Alexandri (Tibád Antal u.) 4. 1-2

Abessziniai kuthoz 6 méter cső és szivattyú 800 lejért eladó. 2-2

x Moziműsor. Szombat, vasárnap este 9 órai kezdettel bemutatásra kerül a Gangesz királynője, egy olyan hatalmas, méreteiben is egyedül álló film, melyről elég, ha azt említjük meg, hogy két évig készült. A női főszerepre a Paramount annak idején pályázatot irt ki, melyen a világ minden részéből jelentkező nőktől nem kívánt egyebet, mint azt, hogy exotikus szépségű, hatásos megjelenésű, minden sportban jártas, akrobatikában és mindenféle művészetben kiváló legyen, emellett száz százalékban egészséges is, mert a felvételek egyrésze Kelet forró, perzselő napsütésében játszódik le, hol minden más jótulajdonsága mellett, tökéletes alakja a hiányos ruházatban ugyancsak érvényesül. A lenyűgöző külsejű, fiatal női atlétára tehát nem kis feladat várt, de a rendező makacs kitartása meg is hozta az eredményt. Dorothy Lamoura főszerepben nemcsak ragyogó szépségével, hanem disztintívált, drámai magasságokban szárnyaló művészetével is illuziót kelt. E film látása feledhetetlen élmény. — Kedd, csütörtök Metropolitan, Lawrence Tibet, a csodaénekes legsikerültebb filmje. E film minden egyes jelenete lenyűgöző. Román magyar felírás. — Jönnek: Mitsuko (e legnagyobb és legcsodásabb japán filmről biztosan már mindenki hallott), Az erdő titka, Buffalo Bill (Garry Cooper), Az asszonyok bálványa (Nino Martini, román-magyar felírás), A zsaroló (román-magyar felírás). — A vezetőség a közönség szíves tudomására hozza, hogy a moziban az előadások ezentúl pontosan 9 órakor kezdődnek.

x Ahol tejszövetkezetet akarnak alakítani, oda olcsón megszerezhetik a Zetea—zetelaki alig megindult s már is felszámolt tejszövetkezet berendezését. 2-2

x Pótvizsgára, felvételi-vizsgára sikerrel készít elő szakképzett gyakorlatl. Cim a lap kiadójában.

x Kisebb nagyobb házak és telkek eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2-3

Árverési hirdetés.

A közönség tudomására hozzuk, hogy 1937. július 19-én, hétfőn d. e. 11 órakor nyilvános árverésen eladásra kerül Mugeni (Bögöz) községben a Bencze-László és Berta tulajdonát képező és jó állapotban levő cséplőgép 8000 lej kikiáltási árral. Feltételek megtudhatók a mugenii (bögözi) adóhivatalnál.

Perceptor, *Indescifrabli*.

x Használt, de jó karban levő kerékpár olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1-2

x Az építkezők szíves tudomására hozom, hogy az Ugron-féle téglagyárban legjobb minőségű cserép és téglagyártását megkezdtem. Állandóan raktáron tartok nagyméretű fali téglát, hornyolt cserépet, (Stadler) gerinc cserépet, kemencékhez való burkolati téglát stb. stb. Érdeklődőknek készséggel rendelkezésre áll: *Sima József*. 2-4

x Méhészeknek ajánlom a kaptármérleget 1500 lej. Ujtipusu erdélyi kis kaptárt 400 lej és öt kiló mülépet 200 lej. Páll Albert Zetea—Zetelaka.

x Eladó: I. G. Duca-utca 2 sz. alatt 4 szoba, 3 konyha és egy műhely-helyiségből álló ház. Cim Iparbank Odorheiu. 3-3

x Eladó ház Str. Andrei Mureşan (Solymossy utca) 22 szám alatt. 2-3

Figyelem!

Figyelem!

Mielőtt a moly károkat okozna téli ruhadarabjaiban, adja be megóvász végett

KASSAY szücszhöz,

ahol csekély díjért biztosítva van moly, tűz és lopás-károk esetére.

Odorheiu, Bulev. Reg. Ferdinand 15 szám alatt.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy férjem néhai SCHMITZ MIKLÓS elhunytá után is a

kelmefestő- és vegytisztító műhelyemet fenntartom.

Férfi, női- és gyermekruhákat, bársonyt, selymet, csipkét, szöveteiket, gyapjú és kender-fonalakat, végárukat, házi szőttéposztókat, vásznakat minden színben nagyvárosi szakszerű munkavezető garanciája és leszállított árak mellett végzek. Gyászruhákat 24 óra alatt! Postai megkereséseket elfogad és a legpontosabban teljesít.

Tisztelettel: **Özv. Schmitz Miklósné**
Odorheiu—Strada Stefan-cel Mare No. 21. (Malom utca)

CLAVETHYL
TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRIRTÓ SZER

KONCZ-GYÓGYSZERTÁR · ODORHEIU

Ujság-

makulatura

kapható:

a Könyvnyomda R-T.
papirkereskedésében
12 lejért kilónként.

UJ ÜZLET!

Tisztelettel értesítem a nagyrabecsült közönséget, hogy

CIPŐ-ÜZLETEMET

Brassóból Székelyudvarhelyre helyeztem át, ahol férfi, női- és gyermekcipőkben nagy választékom van.

Női cipőkből a 35, 36, 41 és 42, férficipőkből a 45, 46 számúakat helyszüke miatt leszállított áron árusítom ki.

Szíves pártfogást kér úgy a helybeli, mint a vidéki vásárló közönségtől.

Mély tisztelettel: **NAGY FERENC.**
Bul. Regele Ferdinand 37.